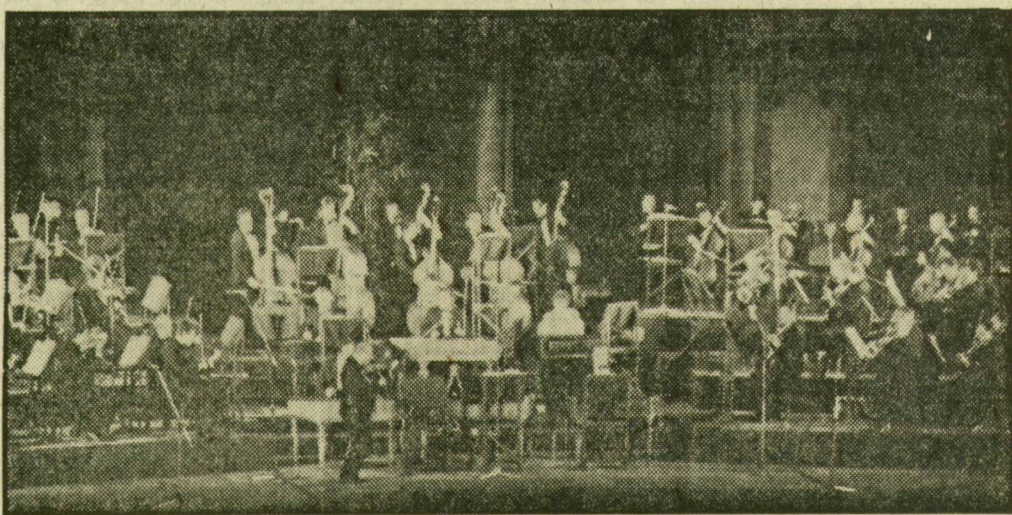


Befejeződtek az ünnepi hetek

A rendezvényeket 450 ezren látták
Ülést tartott a fesztivál intézőbizottsága



Szerdán este a Budapest Cigányzenekar búcsúztatta a szabadtéri játékokat

Alkotmányunk ünnepének estéjén a Budapest Cigányzenekar föléptével befejeződtek Szegeden az idei szabadtéri játékok, s ezzel az ünnepi hetek eseményei is. Mint ilyenkor megszokott, gyorsmélleg készítésére jött össze, tartott ülést a fesztivál intézőbizottsága tegnap délután a városi tanácsházán. Müller Józsefné, a városi tanács elnökhelyettese vezette a konzultációt, a szabadtéri játékok eseményeiről Horváth Mihály, a Játékok igazgatója számolt be, s természetesen elmondta részjelentéseiket a különböző társrendezvények képviselői is.

Ami a szabadtéri játékok idei nyarat illeti, sokkal több gondjal járt a korábbiaknál. A tervezett 17 előadásból csak 13-at tudtak tartani, kettőt az időjárás miatt kellett elhagyni, kettőt pedig a Győri Balett ismeretes lemondása miatt. A Játékok vonzereje azonban így sem csökkent, hiszen a tizenhárom estéből kilenc teltházas volt. Viszont azt az elképzelést sem tudták maradéktalanul megvalósítani, hogy több helyszínen játszanak színházak. — Objektív okok miatt, hiszen a japán revü lemondta vendégjátékát, így az újszegedi szabadtéri színpad változatlanul kihasználatlan maradt. Négy premier volt a téren. Az Odesszai Balett fölépése — mint a Játékok igazgatója mondta — jól szolgálta a testvérvárosi kapcsolatokat. Fegyelmezett társulat benyomását kellették, nehéz műsort hoztak, jól helytálltak. Okos ötletűket sikerült megvalósítani, hogy magukkal hozták énekes szövegeiket: az odesszai operaénekeseknek komoly szakmai sikerük is volt a tanácsházán. Sok nehézség előzte meg a Jézus Krisztus szupersztár dőmszínepadi telepítését, a problémák már a szerződötéseknél kezdődtek. Hosszas tárgyalások után a Rock Színház kapott megbízást, mely viszont olyan diszkrét állt elő, amit csak kénytelen-kelletlen fogadtak itt el, ezért át kellett írni a műsornaptárt. Az előadások végül is bevalóttak a hozzájuk fűzött reményeket, több mint 50 ezres közönséget vonzottak. Elsősorban kamarajellege miatt fogadták jó néhányan kétkezzel Puccini: Toscájának első szegedi szabadtéri bemutatóját, mely szintén nem kellett csalódást. Tulajdonképpen olyan alternatívával kellett számolni, hogy a már színre hozott operák közül választanak, vagy új utakat keresnek, s ebből a dilemmából döntöttek az utóbbi mellett. A Budapest Cigányzenekar telt házat vonzott, az együttes viszonylag halványabb kezdés után megfelelt a várakozásnak. Színes, változatos volt a tanácsközi udvar programajánlata; a kísérletképpen bevezetett prózaelőadásoknak is szép sikere támadt, remélhető hát a folytatás.

Végeredményben az idei szabadtéri játékok tizenhá-

rom előadását 67 ezer néző látta, a tanácsközi programokkal több mint 70 ezer belépőt regisztrálnak. Az előadásokénti átlag 5167, ami mindössze 130-cal kevesebb a tavalyinál. A nézőtér 83 százalékos kihasználtsága jónak mondható. A további adatokból szóba került még, hogy a különböző képzőművészeti kiállításokat 54 ezren tekintették meg, a hangversenyeknek három és fél ezer hallgatója volt, a népművészeti programokat tizenháromezren, a sportrendezvényeket 50 ezren látták. S ha hozzávesszük, az ipari vásár 190 ezres nézőseregét, meg az ifjúsági napok programjainak 45 ezer látogatóját, összesen 450 ezer főnyi közönsége volt az ünnepi hetek eseményeinek. Tervezik már a szabadtéri játékok jövő nyarat. A nemzeti közti szak-szervezeti néptáncfesztivál gálaestjeire Polner Zoltán szegedi költő kapott megbízást szövegtárgyat írni, a zenei vezető Rossa László lesz, a koreográfus Novák Ferenc. Operaünnepségeknek ígérkezik Verdi: Rigolettója, Békés András rendezésében,

A vitában többen hangsúlyozták, csak előre elkészített, pontos menetrend szerint lehet igazán idegenforgalmat szervezni. A Szeged Tourist például meghonosította az egyhetes, úgynevezett szabadtéri üdülési programját, de nemigen tudta kitölteni eseményekkel, látvánival. Temérdek gond jelentkezett a vendéglátásban is, nem kapták meg időben a felvonulási területeket, egyszerre kellett jelen lenniük a Dóm és a Marx téren, s bár a Somogyi Könyvtár megőrti sörkert bevált, szeretnének itt hosszabb távra tervezni. Sajátos művészeti problémaként jelentkezett a szabadtéri játékok hangosítása, mely messze elmarad a kívánalmaktól, a jövő előadásainak színvonalát komolyan veszélyezteti.

N. I.

Folyók is találkozh(ak)nak

Beszélgetés a cambridge-i
Chris Howarddal a Tiszán

Cambridge városáról többek között az is olvasható a Nagy-Britannia és Észak-Írország című, isten tudja, hányszor kiadott útikönyvben — hogy nem lehet pontosan megmondani, mióta sétálgatnak diákok a Cam folyó romantikus szomorúfüzei alatt. „Annyi azonban bizonyos, hogy Bologna és Párizs egyeteme után egy századdal kapta meg 1318-ban a studium generale rangját s azt a jogot, hogy tudományos fokozattal ruházza fel diákjait.” Továbbá: „... ezt a gyönyörű várost az utcákon járva lehet igazán megismerni, de megszeretni a Camen, jókedvű fiatalok között csónakázva lehet igazán.”

Most ha nem is csónakon, de vízi járművön üldögélve lehet felidézni mindezt, e hangulatos kis sétahajó fedélzetén, itt a Tiszán. Augusztus 20-a van, ünnep. Amikor az államot alapító nagy király örök álomra hunytja szigorú szemét, az asztalnál mellettem sört ivó férfiak ősei már arra készül-

lődtek, hogy megvédjék szigetüket Hódító Vilmos normannjaitól. Ilyesmikről persze most egyáltalán nem beszélünk az augusztus 17. és 21. között Szegeden járt, azaz tegnap reggel elutazott cambridge-i delegáció tagjaival: sem Chris Howard, a munkáspárt helyi szervezőténének vezetője, sem Geoffrey Datson tanácselnök, sem Peter Cowell pártvezetőségi tag nem mereng most az angol történelmen. A Tisza két partját nézik: a tápié kiktőt, a szalámigvár tornyát, a strandot, az épülő új klinikai tömböt és a Boszorkánysziget lassan őszbe hajló fáit. Amikor Chris Howard felém fordul, ösztönösen hatni kezd az angol ember egyik legfeltűnőbb sajátossága: a látszólag blazírt udvariasság mögé rejtett erő és határozottság.

— Tudjuk, hogy igen rövid időn belül igen komoly lépések történtek annak érdekében, hogy testvérvárosi kapcsolat jöjjön létre Cambridge és Szeged között. Az sem titok, hogy ez az Önök kezdeményezésére történt. Megkérdezzük, minek köszönhetjük a rendkívüli megtiszteltetést?

— Először is kelet-európai, másodsorban magyar várost kerestünk. Hogy miért? Mert meggyőződésünk, hogy a világ, akárcsak ez a földrész, valójában egy és oszthatat-

lan. Ami miatt a magyar városok közül Szegedre esett a választás: úgy informálódunk, hogy Szeged a különösen fejlődő magyar életben az egyetemi városok, a hagyományok és a kultúra színvonalának tekintetében egyaránt rendkívüli fontosságú. Számos hasonlóságot vélünk fölfedezni Cambridge-nek nálunk és Szegednek itt önként betöltött illetve betölthető szerepe között. Azután: Cambridge is fesztiválváros, július utolsó két hetében évente rendezünk nagyszabású kulturális programokat, színházi bemutatókkal, kiállításokkal, koncertekkel. Mindezek együttesen még arra (is) ösztönöztek bennünket, hogy e kapcsolat felvételével a két város lakosságának majdan egészen dinamikussá váló kontaktusára is gondoljunk...

— Szegedi látogatásuk utolsó óráiban vagyunk, ez a mostani tiszai hajókirándulás voltaképpen már a búcsúprogramok közé tartozik. Hogyan összegezné a delegáció tapasztalatait, tárgyalásaik eredményeit?

— Mindenekelőtt a legösszintébben és a legmeghatározottabban szavakkal kell köszönetet mondjak azért a számunkra teljesen meglepő és elragadó kedvességért, vendégszeretetért, amivel itt fogadtak, amiben mindvégig részesítettek bennünket. Teljes mértékben elégedettek vagyunk szegedi látogatásunkkal, rövid idő alatt rengeteget megtudtunk a város és környékének életéről. Jól tudjuk, önök sokkal többet tudnak Angliáról, vagy akár Cambridge-ről, mint fordítva — ezen a méltánytalanságon már nagyon ideje lenne változtatni... Papp Gyula úrral, a Szegedi Városi Tanács elnökével és munkatársaival folytatott megbeszéléseinken konstruktív szellemmel, jóakarattal, és igazi, közös kezdeményező készséggel találkoztunk, mindezt egy távolabbi közös jövő ígérének alárendelten... E tényezőknek köszönhetően már a jövő évvel kapcsolatban biztató elképzelésekről tudok beszámolni: foglalkozunk szegedi fotóművész cambridge-i kiállításának gondolatával, s szándékunkban áll magyar filmhetet rendezni. Komoly elhatáro-

zásunk, hogy felkeltsük várlalataink érdeklődését a legközelebbi, 1988-as, Szegedi Ipari Vásár iránt is, lévén Cambridge, a közhiedelem ellenére, nem csupán oktatási centrum, de jelentős gazdasági központ is. Szintén szó van arról, hogy a Szegeden létrejövő angol gimnáziumba is küldünk tanárokat. A szegedi tudományegyetemen tett látogatásunk arra is alkalmat adott, hogy beszéljünk diákok cseréjéről, ösztöndíjakról, utazásokról, ... a két város egyeteme között már eddig is volt kapcsolat, szóval e téren már pláne van mire építeni...

— Ahogy elnézem szegedi programjukat, bizony elég sűrű időbeosztással szerezhettek tapasztalatokat. Nem fáradtak el a végére?

— Vannak ügyek, amelyeket nem lehet fáradással mérni. Valóban, rengeteget láttunk, a mihályteleki térszében átélt, keddi esti nagy vihar élményétől az alsóvárosi templomig, ami egyszerűen csodálatos. Ez a rendkívüli jelentőségű három nap a jobb megértést szolgálta, azt, hogy kölcsönösen nőjjék az érdeklődés, szűnjék a gyanakvás, legyen gyorsabb és jobb a közeledés egymáshoz. Ha mondjuk öt-tíz év perspektívájába próbálunk bele-gondolni, lehetséges közös jövőnkkel kapcsolatban, ez a most alatti, a testvérvárosi kapcsolat felvételét kinyilatkoztató dokumentum, amely városunk tanácsa várhatóan októberben hagyja majd jóvá, a most már tartalmilag konkretizálódó, megkezdett kapcsolatok igen biztató sorozatával kecsegtet. Beszélhetek hát másról, mint elégedettségéről?

Jólesően hunyorogva pillant végig a Tisza szegedi partján, az augusztusi délután verőfényében. Ama másik távoli folyó, a Cam környékére magam is emlékszem, két alkalommal is ülhettem a partján. S noha elég régen történt mindkettőt, fölerősíthetik a mondatot: lám, folyók is találkoznak, találkozhatnak. Még akkor is, ha földrajzi távoláguk miatt nem ömlenek egymásba.

Domonkos László

Hollós Józsefre emlékezünk

előtte. Ettől kezdve tudatosan antialkoholista. 1904. május 1-jén kötött házasságot Moór Gizellával — egykori énekatanárának leányával. 1903 október elején került Szegedre.

A fiatal, ambíciókkal teli orvos Szegedet, a „nagy álmos várost” találja munkálkodása szempontjából szűz talajnak. Rövidesen a város szemléli életének élményében találjuk. A progresszív értelmiségiek összegyűjtését feladatának látta. Így került kapcsolatba későbbi jó barátjával, Czibula Antallal, majd Juhász Gyulával, Móra Ferencel, Tömörkény Istvánnal. Tehát a korabeli Szeged szemléli életének jelentékeny alakjaival, mondhatni, mozgatóival. 1906. március 9-én megalakította a Szent István tér 8. szám alatti építómunkás szakegyesületét — 45 taggal — a Szegedi Alkoholelles Munkásegyletet. Juhász Gyulát és Tömörkény Istvánt is megpróbálta absztinenssé tenni, de nem sok sikerrel. 1914. június 21-én alakult meg Szegeden, Jászi Oszkár részvételével a Radikális Polgári Párt, Hollós lett az elnöke. Czibula Antalnak adott indoklásában kifejti, hogy a szociáldemokrácia az adott időben számára nem elfogadható irányvonalat képviselt, még mindig tisztességebbnek tartja a polgári radikalizmus céljaiért küzdeni, mint egy téves irányvonalat takargatni, avagy mellé állni. Jászi pártját ösztönözték, becsületesebbnek tartotta. 1919 márciusában, a forradalmi légkör hatására, mégis kilép az általa alapított pártból, és a szocialistákhoz csatlakozott. Tagja volt a nemzeti tanácsnak, jobbra tolódását látva ki-

lép, de ismét visszalép, mert úgy véli, hogy közvetlen közelről nagyobb hatékonysággal tud az ellen küzdeni, mint távolról.

Sok kritika érte ingadozásait a forradalmak idején. Minden ingadozása és tévedése ellenére, a földosztás mellett foglalt állást. 1919-ben még szentül hitt az eszmék hódító erejében. A március 22-én Szegeden kikiáltott proletárdiktatúra háromtagú direktóriuma (Czibula, Udvardi, Wallisch) mellett a megszervezett munkástanács bizottságaiban Hollós is szerepet kapott: a kulturális és nevelésügyi, valamint a közegészségügyi és szociális bizottságban. Utolsó szegedi szereplése egy gyászszertartás alkalmával történt. Gyászbeszédet mondott a Csillagbörtön megrohamozásánál elesett halottak temetésén.

A tuberkolózis, az alkoholizmus és a prostitúció elleni harcot tovább folytatta Budapesten, majd Amerikában. Itt is figyelemmel kíséri az európai eseményeket, s a szülőhazát is. Megjelent beszédeinek tanulságát maga vonta meg: „Ha más érdemük nincs is, egy kétségkívül van: egy intellektuál politikai fejlődését tükrözik vissza a szociáldemokrata fölfogástól — egy tiszta marxi — lenini vonalig.”

Megrázkódtatásként éri 1934-ben a bécsi munkásnegyedben történt mészárlás híre. Reagálása hitvallás: „Akinek a szeme még ezután sem nyílt ki, azt az isten már örökös vakzággal sújtotta. ... Ma már tisztán látom az utat, amely egyenes, mint a fény-sugár, és amelyről való letérés mindenütt csak zsákutcába vezet.” 1947. szeptember 13-án a New York melletti Brewsterben halt meg. Élete elveken alapult, melyek meggyőződést adtak számára. Humanitása, gyakorló orvosi tevékenysége példa lehet a ma dolgozó és alkotó értelmiségnek kívül az egész társadalom számára.

Tóth István